

Pataki Éva

MÉG EGY NŐ

Pataki Éva

MÉG EGY NŐ

Második, átdolgozott kiadás

ATHENAEUM

© Pataki Éva, 2017
Második, átdolgozott kiadás

Kiadta az Athenaeum Kiadó, az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők
Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Tel.: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado
athenaeum@lira.hu

ISBN 978 963 293 142 5

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Szerkesztette: Zsenits Györgyi
Felelős szerkesztő: Peiker Éva
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Rácz Julianna
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Három jurta állt a hegyoldalon, körülöttük birkák, szamarak, kutyák, lovak. Dános két helyi ismerőse tárgyalt egy idősebb kirgiz férfival, majd az operatőr már hozta is a kamerát. Mindenki fel volt dobva, nem tudtak betelni az időtlen tájjal, a látvánnyal, amely nem sokban különbözhetett attól, ami évszázadokkal korábban tárult az erre vetődő vándor elé. Pipi rohant a kazettákkal, Dános meséltette és énekelte a jurták népét, a németek is dolgozni kezdtek, csak Annamari és Karina kóvályogtak a rosszullettől. Annamarit a

hideg is rázta, érezte, hogy megy föl a láza. A háziak vodkát hoztak, uborkát, lapos kenyeret, megint terjen-
gős köszöntők következtek, ám Annamari a pokolba
kívánta az egész jurtaromantikát, odaadott volna most
mindent: a hegyeket és az operatőrt is egyetlen működő
angolvécéért.

– ...a barátság szárnyaljon magasan, mint a sas, és
vájjon mély árkot, mint a csermely...

Kirgiz házigazdájuk tószlja csak nem akart véget
érni, az Ázsia-kutató fordította az egyre sorjázó költői
hasonlatokat, majd azt is, amint házigazdájuk népmesé-
sébe csapott át, készenlétkben tartva kezében a poharat,
amelyet a beszéd végeztével volt illő kiüriteni.

– Élt egyszer egy gonosz kán Tokmak várában.

– Nem Tokmakba száműzték Rákosit? Olyan ismerős... – nyögte be az operatőr, de többen lepisszegték.
A mese folytatódott.

– Volt neki egy gyönyörű szép lánya, aki beleszeretett a szegény hegyi pásztorba.

Amikor a kán megtudta...

A néprajzos csaj lelkesülten suttogetta:

– Ők még mesélnek. Ők még adnak a formára...!

Zolika vihogott:

– Mi már csak iszunk, mint az állat.

– ...a szegény kánlány a saját hajából font kötelet,
azon ereszkedett le az égig érő toronyból...

Annamarinak ismét hánynia kellett, futva menekült, majd remegő lábakkal betámolygott az egyik jurtába. Középen állt a tűzhely, amely a jurta nyitott tetején át bocsátotta ki a füstöt a szabadba. A talajt puha, színes szőnyegek borították, az egyik oldalon tarka nemeztakarók voltak föltornyozva. Csodálatos módon a jurtában nem volt meleg, kellemesen járt a levegő.

Annamari ráfeküdt az egyik takaróra, és elvesztette az eszméletét. Arra ébredt, hogy Dános Miki megpróbál egy tányérszerű edényből teát tölteni a szájába. Egyik karjával átkarolta Annamarit, gyengéden fölemelte, és itatta, de hiába a finom mozdulatok, Annamari sugárban hányta ki, miközben próbálta felidézni mindazt, amit a gyártásvezető előadott a rájuk váró fertőző betegségekről, ám képtelen volt rájönni, hogy mi van vele. A lázálomban mintha ismétlődött volna ez a jelenet: Dános átöleli és itatja, majd egy kirgiz asszony valami zsiradékkal keni a meztelen hasát. Mikor vetkőzött le? Egy tisztultabb pillanatban arra figyelt föl, hogy a másik takarón Karina hever önkívületben.

– Ez a betegszoba? – próbált csevegni Annamari, majd hányt.

Órákkal vagy napokkal később, ezt nem tudta, a kirgiz házigazda rázogatta Annamarit. Felültette, és egy sodort cigarettával kínálta. Annamari ugyan beszélni nem tudott, de kérdően mutogatott.

– Ópium. Összehúzza a beleket, kiviszi a fertőzést, mint a kígyó nyála a rossz vért – mondta oroszul a házigazda.

Annamari agyában felködlött, hogy forгатni kéne, hiszen lám, a drog útja a Selyemúton, Kínából Európa felé éppen nála tesz kitérőt, ez talán elég érdekes lesz szenzációkra mohó főnökének. Mellette Karina ült, dohányzott és mosolygott. Annamari szívott párat, és szép lassú lebegésbe kezdett. Ahogy elnézte Karina lehányt pólóját, iszonyúan kellett nevetnie, azután már azon nevetett, hogy Karina is megállíthatatlanul vihog. Karina grimaszolt a koszos póló láttán, majd letépte magáról. Annamari sietve követte a példát, rövidesen anyaszült meztelenül ültek és vihogtak a Tien-san hegy-

ség egyik völgyében, egy vadidegen jurtában, ópiumot szívogatva.

– Én olyan boldog vagyok! – hahotázott Annamari.

– Ne menjünk soha többé haza! – felelte Karina, és Annamari ölébe feküdt.

– Ez az! Soha! – viháncoltak.

Dános Miki lépett be a jurtába, és a két meztelen nő láttán kővé dermedt, majd pánikba esve takargatni kezdte őket mindenféle takarókkal, miközben a keze reszketett. Annamari pajkosan kibújt a takaró alól, Karina még tovább ment, szájon csókolta Dánost. Annamari csuklott:

– Hoppá! Hogy ez nekem... nem jutott eszembe...

– Ne, lányok, be vagytok tépve... Mindjárt jönnek a kirgizek, és megköveznek. Ezt itt nem lehet, ezek muzulmánok. Vedd már fel, legyél jó kislány... – könnyörgött az Ázsia-kutató, miközben húzta át a pólót Annamari fején.

– Nem akarok jó kislány lenni – nyűgösködött Annamari.

– Én se! – kalimpált a lábával Karina. – Francba a jó kislányokkal!

Annamari nagy nehezen ellökte Karinát, és megcsókolta az Ázsia-kutatót. Puha, meleg volt a szája, a nyelve. Dános leszakította magáról a két csimpaszkodó nőt, üvölteni kezdett, hogy azonnal öltözzenek fel. Hogy fejezzék ezt be! Hogy mégis mit képzelnek?! Ők engedelmeskedtek, miközben Annamari ujjongott magában: „Visszacskolt! Igen!”

A vacsora, a piláf – birkából főzött zöldséges-rizses hús – csodálatos módon megmaradt Annamariban. Kint ültek a jurták előtt, meleg nemeztakarókon a tűz körül. Egy fiatal fiú *komuzon* játszott, afféle pengetős

gitárféleségen; a kirgizek egymásnak adták a szót, régi legendákat meséltek Manaszról, az óriásról, aki megvédte a kirgizeket minden ellenségtől. Maga a véget nem érő ősi eposz is a hőstől nyerte a nevét: *Manasz*. Furcsa révületben mondták a ritmikus szöveget, közben a vodkás poharakat valaki mindig teletöltötte. Annamari keservesen érezte magát, mert a dög Karinának sikerült az Ázsia-kutató mellé furakodnia, és rádőlt a fiúra – bár Annamari meg mert volna esküdni rá, hogy Dános a tűz fölött tétován az ő tekintetét keresi. Valaki félénken megérintette a kezét. Annamari legnagyobb döbbenetére Temír ült mellette, néma, szigorú sofőrjük.

– Aggódtunk magáért. Biztos, hogy meggyógyult?

– Ühüm. Istenien vagyok!

– Az egyik szomszéd meg akarja venni magát száz birkáért.

– Az jó árnak számít?

– Több mint jó. A maga korában... Amikor fiatal lányokért sem adnak annyit...

Temír arca mozdulatlan maradt, de a szeme mo-solygott. Uramjézus, ez udvarlás vagy mi? – ijedezett Annamari. Dühös arcot vágott, mert ugyan tisztában volt vele, hogy ő már nem fiatal lány, de azért nem esett jól neki, hogy így a képébe dörgölik. Temír tegezésre váltott:

– Gyere, mutatok valamit. Ne félj...

Főllált, főlhúzta Annamarit, kézen fogva vezette az autóhoz. Annamari érzékelte, hogy Dános követi őket a szemével. Jobb is így, Karina megérdemli, rendes csaj, különben is, az Ázsia-kutató nő, ez Karina műfaja, így van ez jól – gondolta Annamari. Temír beindította az autót, nem nézett Annamarira, az útra figyelt, ami rendben is volt, mert az éjszakában a göröngyös hegyi

ösvény nem volt veszélytelen. Szótlanul autóztak, és Annamari lassan félni kezdett, mert mi van, ha Temír épp most rabolja el, és még száz birkát sem ad érte. Úgy értesült, hogy a leányrablás szép szokása a hegyi kirgizeknél még eleven. Lefelé ereszkedtek a hegyekből, majd egy örökkévalóságnak tűnő rázkódás után Temír végre leállította az autót. Halk zene szólt valahonnan. Mint Annamari később azonosította, vendéglátóipari jurtákhoz érkeztek, a jurtákban kirgizek heverték párnákon, előttük finom ételek és vodka.

A hegy oldalában egy furcsa kiszögellésre telepítették a vendéglő-jurtákat. Temír még mindig nem szólt, lépcsőkön vezette föl Annamarit, amelyek a sziklába voltak vájva, és a lépcső tetején egy nyikorgó körhinta várt rájuk. A körhintában állóhelyek voltak, lányok álltak benne beszíjazva, és a hozzájuk tartozó fiúk hajtották a tákolmányt. Úgyis rég hánytam, gondolta Annamari apatikusan, aki még az egyszerű hintán is azonnal rosszul lett, kiskorától fogva nem bírta az ilyesmit, de beállt ő is, és a hinta lassan forogni kezdett vele. Egy kör alatt beláthatta a teljes panorámát: alattuk terült el Biskek városa, majd a hinta befordult a hegy felé, fölötte havas hegycsúcsok, amelyek szinte rázuhantak, és a csillagok. Valószínűtlen volt a látvány, a hinta nem forgott nagyon gyorsan, csak épp annyira, hogy könnyű szédülés fogta el Annamarit, de a kellemes fajtából. Minden kör megtételekor, amikor Temírhez ért, a férfi nagyot lökött a hintán, és kíváncsian nézte a hatást, mint egy szülő a gyermekét otthon, a Vidám Park körhintája alatt. Annamarinak nevetethnékje támadt, lelkesen integetett Temírnek, a szép kirgiz lányok is nevettek vele szemközt, lobogott a fekete hajuk. Annamari egy idő után jelezte, hogy elég volt. Ekkor elfeküdtek

a vendéglő-jurta párnáin, gyümölcsöt és teát kaptak, majd felváltva kirgiz és magyar népdalokat énekeltek.

Az elkövetkező napokban a csapat erőltetett menetben forgatott. A felgyógyult Annamari és Dános nyomták a riportokat, fegyverekről, amik munkaeszközei az egyszerű biznismennek: nem az a kérdés, hol van, hanem az, hol nincs. Interjúztak az iszlám terjedéséről, a Manaszról, a nemezelésről, a kábítószer-kereskedelemtől, ami a feloszlott szövetkezetek nyomában támadt munkanélküliség és a szovjet csapatok kivonulásával keletkezett űr helyén virult. A stáb szinte észrevétlenül illeszkedett be a nyári szállás életébe: sajtot szárítottak, kecskét fejtek – Pipit pofán rúgta az állat, de ez sem szegte kedvét –, hajkurászták a gyerekeket, segítettek főzni, ittak kumiszt, aminek posványos íze volt, viszont ragyogóan gyógyította a másnaposságot. Zolika belezúgott a német tolmáclányba, a néprajzos csaj viszont leszakadt Dánosról, és idillbe bonyolódott a német gyártásvezetővel; egyáltalán: érzeki és érzelmi csábítások és csábulások jártak át mindenkit.

– A levegő miatt van – okoskodott Zolika, aki a német lánnyal összeköltözött egy katonai sátorba, amit az egyik fényképezőgépeért vett a helyiektől. Ők teljesen külön főztek maguknak, a munkán kívül elszakadtak a társaságtól, úgy berendezkedtek, mint akik nemsokára saját jurtát építenek és családot alapítanak. Igaz, Zolikának a távoli Budapesten már volt egy felesége, akit Zolika otthon kényeztetett, a tenyerén hordott, ahogy a gyerekeit is, mert alapvetően vajszíve volt.

– A levegő... Van itt valami a levegőben. Érzitek? Itt képtelenség egyedül aludni... – fejtegette, és ezúttal a német tolmáclányt kényeztette, aki pár nap után már

úgy ugráltatta Zolikát, mint egy sokat próbált nej, mint Zolika budapesti, kétségkívül sokat próbált felesége.

A szintén családos operatőr próbált valamiféle hegyi-beszédet tartani Zolikának, hogy ebből még bonyoldalmak lesznek a hazatérés után. Az operatőr ismerte Zolika feleségét, így tudta, mit beszél, de Zolika oda se hallgatott.

– Ne görcsölj már, inkább vedd föl a ritmust!

Fokozatosan mindannyian felvették a helyi ritmust, vagyis lelassultak. A kirgizekre mindig sokat kellett várni, soha nem siettek vagy kapkodtak, a reggeli teázás órákat vett igénybe, és amikor Annamari a haját tépve és a napi anyagra gondolva próbálta siettetni őket, döbbenten kérdezték: *počemu?* Miért? Tényleg nevetséges volt: minek, hova sietni, körülöttük a hegyek, fölöttük a végtelen ég, évezredek óta változatlan nyugalomban. Még az Ázsia-kutató is lelassult. Egyik éjjel mélán közölte, hogy másnap elviszik őket egy marihuánamezőre, amely csak lóval közelíthető meg. Dános tudott lovagolni, saját bevallása szerint Pipi is, de neki senki nem hitte el, és az operatőr is, de neki valahogy hittek. A többiek a vállukat vonogatták, majd lesz valahogy. Végül a lányokat elosztották: a német rajongó vitte a néprajzos csajt, Temírnek jutott Karina, és Dános vállalta Annamarit. Már dél felé járt, mire nagyon lassan összeszedelőzködtek. Indulás előtt még meghallgattak egy-két balladisztikus történetet kirgiz házigazdájuk kifogyhatatlan készletéből, és kicsit játszottak a gyerekekkel. Annamari kedvence egy négyévesforma kislány volt, kerek fejű, ferde szemű, aki sokszor órákig ült az ölében ujját szopva. Majd Annamari legnagyobb megdöbbenésére kipattant az öléből, fölug-

rott egy lóra, hatalmasat rúgott az oldalába, és elvágta a hegyek felé, de úgy, hogy a nemezsapkája meg se remegett. A nevezetes napon a kislány sehogy sem akart elszakadni Annamaritól. Pipi nem tudott lábra állni a másnaposságtól, de végül mégis lóra szálltak. Annamari megrémült, mert a ló háta nagyon magas volt, és széles is, úgy érezte, szétszakad. Görcsösen kapaszkodott a ló sörényébe, de Dános ráparancsolt, hogy ezt ne tegye, mert a ló le fogja vetni őket, és ha pechjük van, pont egy szakadék fölött. Annamari elengedte a sörényt, a lóra és Dánosra bízta magát és a hegy szellemének ajánlotta a lelkét.

– Te csak dőlj nekem – mondta fojtottan Dános.
– Egészen...

A férfi izmos felsőteste biztosan tartotta Annamarit, a ló poroszkált velük fölfelé, és bár különös volt, hogy néhány napja még az operatőr gyűjtötte föl a képzeletét, most meg egy új szerelemtől olvad le a hús a csontjairól, noha hosszú évek óta hasonló sem fordult elő vele, Annamari mégsem törte semmin a fejét, úszott az árral.

– A feleségem tanított meg lovagolni – mondta rekedten az Ázsia-kutató.

De miért? Miért?! Annamari képtelen volt megérteni, hogy miért hozta szóba Dános épp ebben a varázslatos pillanatban a nejét. Oké, neki is van férje, na és? Távol vannak, túl a hegyeken, Európában, ők meg itt. Napok óta nem is gondolt a férjére, és most csendes kis lelkiismeret-furdalást érzett: mégis, vajon hogyan bírkózik otthon a gyerekekkel, a háztartással, a munkával? A fejét előrebiccentette, többet nem szóltak egymáshoz az úton.

A marihuánaföldeken különös szertartás folyt: gyönyörű meztelen lányok szaladtak át a mezőn beolajoz-

zott testtel, tisztára mint egy Jancsó-filmben, még lovak is álltak a háttérben – a bőrükre tapadt a virágpor, amit később öregasszonyok kapartak le egy speciális eszközzel a lányok testéről, így nyerve különleges minőségű anyagot. Annamari már komponálta is a beállítást az ugyancsak felajzott operatőrrel, a baj csak az volt, hogy a kirgiz kísérők a filmezést szigorúan megtiltották. A nyomaték kedvéért fegyveres őrök integettek feléjük a mező széléről, fokozva a jancsói hatást. Annamari, Dános és a német rendező – ki-ki vérmérséklete szerint – méltatlankodott, hogy nem lehet forgatni, de a kirgiz kísérők csak titokzatosan mosolyogtak, hiszen ők nem ígértek mást, mint hogy mutatnak egy marihuánaföldet, többről nem volt szó. Annamari tett egy bátortalan kísérletet, hogy legalább a fegyver-témában megszólaltassa az egykori szovjet hadsereg elcsapott veteránjait, de az egyik, válasz helyett, ráfogta a géppisztolyát. A német stábot pedig teljesen lefegyverezték, mert mint kiderült, ők is bekészültek néhány kézfegyverrel a kalandos ázsiai útra. Ha már belelendült az őrsemélyzet, a jobb felszerelési tárgyakat is magukhoz vették: mobilokat, fényképezőgépeket, laptopot és a német gyártásvezető hegymászóbakancsát, ami nagyon megtetszett az egyik őrnek. A magyarokat a közös ázsiai gyökerekre való tekintettel nem fosztották ki. Az is számított persze, hogy ők a németekkel ellentétben úgylis szegények, ami igaz is volt, és a helyiek meglepő tájékozottságáról tanúskodott. Pipi és Zolika beletörődtek abba, hogy önhibájukon kívül nem tudnak dolgozni, és nagyobb készlet fűvel vigasztalódtak. Ennek következtében Pipiből ömlött a hülyeség, és mivel Annamari visszafelé vele ült egy lovon, végigszórakozták az utat, és csak egyszer estek le.

Fájdalmas volt a búcsú a nyári szállástól, kirgiz házigazdáiktól, majd végül a társaság közös énekléssel szőtte szorosabbra a rokoni-baráti szálakat – különös módon a közös dalkincs alapját a nemzetközi munkásmozgalom indulói és a szovjet himnusz képezték, az utóbbit konkrétan mindenki tudta, míg a *Hey Jude*-ot a kirgizek nem.

Hazafelé a kocsikban már vegyesen ültek, a néprajzos csaj és Zolika átköltöztek a németekhez, Thomas, a német rendező viszont Karina mellett foglalt helyet. Karina közben Annamarinak sutyorgott, hogy egyik este milyen elképesztő körhintát mutatott neki Temír, csak az a baj, hogy nem emlékszik rá, valóban így volt-e vagy álmodta.

– Nem álmodtad... – mondta szárazon Annamari.

Dános senkihez sem szólt, komoran nézett maga elé és ivott. Amikor már alig maradt az üvegben, rámor-dult Annamarira:

– A francba veled!

– Hát ennek meg mi baja? – nézett föl Pipi. Az egyik kirgiz kísérő állítólagos unokahúgát ölelgette épp, aki valamikor az elmúlt zavaros napokban csapódott hozzájuk.

Szállodájukban a személyzet: a gyezsurnaják, bármenek és kurvák kitörő örömmel fogadták őket, hatalmas bulira és így némi extraprofitra számítva, de különös módon szinte mindenki a szobájában maradt, csendesen, magában gyászolva az utazás végét. Annamari a balkonon ült egy szál pólóban, cigarettázott, és nézte a hegyek sötét sziluettjét. Szeretett volna már otthon lenni. Éjfél előtt megszólalt az éjjeliszekrényén a telefon. Az első meglepetést az okozta, hogy a készülék működésbe lépett, a másodikat a hang, amelyik beleszólt.

– Pesten föl hívhatlak? – Az Ázsia-kutató volt.

Annamari tudta, hogy a szobája egy emelettel lejjebb, éppen az övé alatt van, és ettől nevetnéskéje támadt, hogy így üldögélnek egymáson és telefonoznak.

– Inkább ne...

– Vagyis nem?

– ...

– Mondtál valamit?

– Nem, azt hiszem.

– Mert nem értettem. – Dános egy hatalmasat fúj a telefonba.

– Csak azért, mert... – makogott Annamari.

– Tudom. Tudom, hogy miért.

– Akkor jó, ha tudod – mondta Annamari, és letette a telefont.

Pesten inkább nem, szőtte magában tovább a gondolatot, abból csak kínos bonyodalmak származnának, amikből ő már kinőtt. De még itt vagyunk. Visszahívjam? Már nyúlt a telefon felé, de azután inkább előhalászott még egy cigarettát, hogy értelme legyen a mozdulatnak.

Miért diliztünk itt be mindannyian? Zolikának igaza lehet, a levegő miatt. Aludni a bíborszínekkel érkező hajnalig nem tudott, kint üldögélt az erkélyen, és tudta, hogy Dános is kint ül.